

F O A I E

pentru

mine, inimă si literatură.

No. 10.

Luni, 10. Martie

1847.

Тръсврі вшоре din історія Полопіеї.

(Лінкеіере.)

Съ не ре'пторчес ла кресл політік ал лакрврілор. Ап тінгтвл вънд твскалій комъндаръ decarpмареа остьшітій полоне, революціа се ші лічинсдеалвогвл ші dealатвл церей. Чел дінтвл Фв цепералвл Madalіскі ла Познань апроне de Варшавіа, каре вънд прімі порвпка decarpтврій дн Мартіе 1794, комъндд ръсколь, вътв пе твскалі ші пайнтв спре Кракавіа, зnde се впі къ тарелі Косчівско, вп върват черкат, еров къпоскѣt din ръсвоївл атеприап ші француз. Пе ачест Косчівско полопій дн ачеле зіле фатале дн Фъквръ діктатор дънді атъпъ тотъ пштереа. Флакъра революціе стръбвт дн тоате пърціле; твскалій ші првсіанії Фъсеръ вътвділа таі твлте локбрі; Варшавіа Фв реоквпать къ съпце твлт. Zioa din 4. Апр. ла Раклавіче ші din 5. ші 6. Окт. 1794 ла Варшавіа съп челе таі фртіосе дн історія полопілор. Лисъ тоате днешерт! Фъръ фортьреце, Фъръ арте де ажвпс ші Фъръ аліаціи полопії треввіръ съ кадъ дн desперадіе, вънд твскалій, првсіанії ші австріачії дн прецівръ къ армате тарі din треі пърді. Непорочіреа ле крескѣ

ші пріп ачеса, къ масса падіе, дъранії днкъ не вітънд релеле веніте лор дела воієрі, пе дндовлчіді de ажвпс пріп ввпътатае констітутії, днкъ тот апъсадді de спірітвл склавіе, пе авеа пічі вп сімд патріотіз, чі кредеса, къ орі че с'ар днкътвпла, еі ар авеа пштаі а скітва вп жвг къ алтвл, дечі пе преа цілвръ къ пічі о парте, камъ ка ші пе аїреа. Маі сокотім ла ачестеа ші партіда тръдъторілор, а кърор семінгъ п'ай секат пічі одатъ. Лисъ рецеле Станілаш въкъжіт къ Косчівско Фв прецвіт таі твлт декът ел, днкърка твлт лакрвріле de апърате. Аша дзпъ че Сваров съгртъторівл de попоръ таі сосі въ ощірі прόспете твскълещі, Косчівско дн 10. Окт. Фв вътвт de цепера. Ферсен ла Мадіевіче. Де ачі днколо непорочіріле врта впеле дзпъ алтеле. Сваров сосінд ла Варшавіа, о лв' къ аса.т репоіт, апої Фъквръ о тъчелтвръ асеменеа челор дела Очаков ші Істайл асвпра тврчілор. Песте дозвеге тий остані ші оръшапі Фъсеръ оторжді de твскалі сіпгр дн съвврбіа Варшавіе пштітъ Прага. Варшавіа червъ воіе а капітвла; дар Сваров декларъ къ „п'аре плъчере а пегодіа къ ревелі.“ Апъртторі патріе пштіді ревелі! Къ ачеаста днчетъ вісвл лівертъдій полоне.

Литр'ачеа ші Австрія се армасе ді
коатра Полонії; дісъ армареа ді фі de
пріос. Кабінета Bienei рягат фервінте
de полопі ші автме de Косчівско, ка астъ-
датъ съ діе кв еі, пічі декват пв се Лі-
вісплекъ, пептрвкъ дін прічіна революції
Французії піді да тьна а се стріка пічі
кв Ресія пічі кв Пресія. Братаръ пегоціації,
каре кврсеръ пъть ла 24. Окт. 1795, ді ка-
ре зі се свіскрісе ал треіма трактат de
Ліпппрдалъ, дісъ астъдатъ Фъръ а таі
Ліптрева пе полопі пічі ка de формалі-
тате. Австрія маі трасе ла cine 800 мі-
ліврі път., Пресія 900, іар Ресія песте
діо тій міліврі път. Аша Полонія ка
стат се щеарсе дін харта Европеї. Що
стат маі de 14 мій міліврі път. кв 13
міліоно лък., каре дісъ ар фі петет діпса
ші de діо орі атъді, автсе ді братареа
пъкателор стръввне, прінанархіе, прін ті-
ръпіреа църапілор, іар маі вжртос прін
стрікъчіеа дрептвлі пзблік ді Европа,
degradat ла Фъцъріе ші тінчві. Жъртфъ
Фюробъ ші плін de діовъдътвръ пептр
тоте статвіле ші тімпвріле. -- Речеле
Станіслав Попіятовські детропат прін кіар
прієтії съї прімі о віать пепсіе, дісъ
світ kondідіе, ка пъръсінд Полонія съ се
ашезе кв лъкашвл токта ді Петерсбург,
занде ші тврі ла 1798. Полонілор пв ле
маі рътасе пітік, декът рапеле ді сімдвл
лор націонал, тръ дівершвпать асвпра
стръпілор ші о дешеартъ пъдежде ді
Французії.

Ачеаста фі стареа Полонії пъть ла
а. 1806, квд Наполеон сфертвнд маі tot
статвл Пресії дісе кв сіне ді Полонія пе
тої ачеї полопі еміграції, каїї світ п-
тире de леционвл полон світ комъндан-

твл лор Домброрскі се вътвсеръ ді
Італія лъогъ Французії. Ліп пачеа дела
Тілсіт 9. Івліе 1807 Наполеон формъ дін
провінціїе полопе праціене дікатвл Вар-
шавіе пе 1850 тіл. път. кв 2,200,000
лък. дінді рецент пе Фрідерік Август
рецеле Саксонії, квт ші о констітвціа
асеменеа челеї Французії ші kondіка Фран-
цузаскъ, кв ачел скоп таі вжртос, ка съ-
пънд пе дірані de жгвріле педрепте ші
дертврind десфръвл боіерії съ пвіе о
квтпвпъ de паче Ліптре ачесте діо класе,
съ ле Ліффръдаскъ, прегтind аша пе по-
полі кътъ о пόъ ре'пвіере, кв кът таі
тързіе, кв атът таі сігвръ. Дар Наполеон
спре твлдътвль Фъкъ твлте претенсії къ-
твръ полопі; автме ді вътаіа кв Австрія
ла 1809 ле черв' реціменте, вапі ші пат-
рале, іар пегоцвл лор сїфері твлт прін
квпосквта сістемъ концінталъ, кв кареа
ера съ 'пече таі вжртос пе Британія. По-
лонії світ команда пріочіпелв Іосіф Авт.
Попіятовські се ліптаръ кв фоарте маре
бървъдіе атът ла 1809 асвпра австріачі-
лор сімдіві пе ачещіа а еші дін Полонія,
кът ші ла 1812 ді Ресія ші ла 1813 ді
кврата вътаіе дела Лайпциг, занде Попіа-
товські ші къзѣ пекат кв калѣ кв tot ді
ржвл Елстер. Ліп пачеа дела Biene 1809
дікатвл Варшавіе таі къщігъ adaoc Га-
лідіа автсанъ, дікът актм авеа кв totвл
2800 тіл. път. кв 3,800,000 лък., квт
ші о арматъ de 60 мій діпрінсъ преа віне,
кареа таі тързій се оіді ероічеще ді Спа-
нія. Ліптре ачесте діпредібрърі фала па-
діоналъ ре'пвіе. Надія Ліптреагъ череа
ді конглътвре веїле хотаръ, зп реце
пътъптеан ші реставрареа пзтелві полоп.
Наполеон атът пъртій ачест план ал По-

лопілор, докът портіад ла 1812 асъпра Ресіє, ачел ръсбоів дл пєті „ал доілеа полопеск,“ ка ші квт ар фі воіт а се вате пєтмаі пептрв полопі. Дл ачелааш ап ла 1812 конфедерадіа цепералъ ла 28. Іспіе прокламъ къ тóтъ соленітатеа реставрареа Полопіеі; дар дисвфлещіреа нв с'аў лъдіт престе tot, таі вѣртос къ Літвания нв се ръсквль. Фортърецеле Zamosc, Modlin ші Торн се апъраръ фоарте біле. Двпъ непорочіреа лві Наполеон бістев полоаш дл дисоді пъпъ ла Франца, ба впії пъпъ ла Ельва. Діотр'ачеаа Ресія пъсе тъна пе дѣкатвл Варшава. Данцигъл рекъзъ ла прв-сіані. Конгресвл дела Biena дл Маїв 1815 детермінъ соартеа Полопіеі аша: 1) Четатеа Krakaw къ ціпвтвл съв рътънънд републікъ ліверъ съ се гъверне пе сине дѣпъ леци пропрії; 2) дістріктвл din партеа дреаптъ а Віствлеі (Weichsel) квт ші ціпвтвл Тарнопол, каре таі пайтне фесесе ал Ресіє, пе лъпгъ Галіціа ші Лодомеріа съ треакъ ла Австрія; 3) ціпвтвріле Квт ші Mіхелав, орашвл Торн къ ал съв ціпвт, Пісен ші о парте din ціпвтвл Каліш съ треакъ ла Пресія; 4) тóтъ чеєалалтъ Полопіе съ се впласкъ съпта за пътне „регатвл Полопіеі,“ къ Ресія, дар съ аівъ о ад-миністрадіе осевітъ de a Ресіє, іар дітіп-дереа (territorium) съ о аівъ пе кът ва воі аі о да дарвл Ресіє Алемандръ.

Полопіа рътвовітъ аша прімі дл 27. Ноемвріе 1815 о констітюціе репресентатів пе тембейл челеі дела 1791, дисъ къ ачел adaoc, къ воіерітії і се дедеръ фірте марі дрептврі, іар църапілор таі пітік. Дл алтеле ачеєаш квпріндеа ші респон-савілітатеа міністрілор, пеатърпареа ж-декъторілор, лівертатеа тіпарівлі ші дóъ

камере, впа de сенаторі алеши пе віацъ, алта а депітаділор din ціпвтврі 77, іар дела ораше 51, міністеріт осевіт, бістев падіоналъ, іар съверапл се пъті пе сине „дарвл Полопіе.“ Чел дітей віче-реце фі дл Варшавіа ла 1815 вътвръвл цепе-рал полоп Zaionчек, а кърві сферъ де лъкрапе се детермінъ таі апропе пріп вп декрет din 28. Апр. 1818. Дл коастеле лві се dede вп комікарів ръсеск, істецвл Новосілдов, кърві таі тързіт і се ді-кrezві поліціа секретъ ші tot одать съ-періспекціа твтврор шкóлелор. Komanda прімаре ла остьшітіе коміссь атвпчі din 50 тії о лъж Константів, ал доіле фрате ам дарвлі. Dietele се adвна tot ла доі апі. — Дл ачелеаші тімпврі (1815—1820) таі тóтъ Европа апъсаль се афла дл фер-вере таре din прічине дішлелателор пъ-дежді дл врта трактатвлі дела Biena, къчі adікъ тóтіе падіїле — італіанії, португалії, спаніолії, пемдії ш. а. череа констітюції ші нв лі се da, іар аватеріле дела леци крещеа престе tot. Карактервл чел пе-кътпътат ал полопілор пе рътасе пеатінс de ачеле тішкърі европене. Александръ, каре двпъ твлте ші греле пеплъчері а-ввте дл віацъ пе лъпгъ tot карактервл съв чел вмъод къзвсе дл вп фелів de ше-лашхоліе (кам ка ші татъ-съв Павел), ва кіар дітр'вл містічіст реледіос, де ші пъпъ атвпчі ізвісіе пе полопі, аквт дічено-пі аі траце дл фелібрі de препрісврі, каре ліо ші спъсе літшеде. Полопій дл лок съ крвде ачеастъ скітваре а монархівлі ші съ се феріаскъ аі да прічине таі тарі de пемблдватрі, еї діші арътаръ вра пе фадъ. La deckidepea dietei din 1818 дарвл дожъві пе полопі, ка съ се феріаскъ de)

тішкърі революціонаре. Кабінетъл din Петерсбург фолосіндъсе de липрециврърі се жпчекъ къ липчетъл а деспоіе пе полові де тоате дрептвріле къте лі се dedесеръ пріп констітюціе. Ля 1819 се щеарсе къ totъл лівертатаа тіпарівлі, липродакъп-дъсе ченстъръ аспръ таі ъптеі пептръ газете, апоі ші пептръ кърді. Ачеастъ о-преаль ле вені половілор ка ші към лі с'ар фі легат ші гбра. Ля 6. Дек. 1821 се опріръ тот фелівл de лисодірі, літераре, політиче ш. а., де каре съпт обічнітіе ля църіле констітюціонале. Ля 9. Апр. 1822 се опріръ ствденцій а пз маеші пе ла віверсітъді стрънне. Ля 13. Септ. 1820 deckizънд царвл a dіa діетъ, ля квъптул de троп atince de поз пері-кълоаса іофлвіпцъ а теорійлор політиче. Атвичі се формъ о опосідіе таре, кареа къ таіоріате de 120 гласіврі ля конгръ пътмаі ла З прієтіне але гівернблі лъпъдъ проіектъл kondічей крімінале проптс de миністерів спре дескатере ші пріміре, къчі адікъ ля ачееваш ліпсіа аша пътітул югу с'аі трівіпал de жвраді арбітрії алеші din ынълі воіе de пърціле прігонітіре, към'е ля Британія, към ші асігврареа de пъп-реа ла пріпсорі Фъръ жвдекать. Алт план de a скітва статутеле сенатвлі лікъ фі респпінс, пептръ къ ачела ера ля контра-лещілор фундаментале. Царвл ля 13. Окт. ші липкісе діета арътъндѣши а са тъхніре, къчі „депттацій п'аі щіт а се фолосі та; віне de пеатърпареа гласіврілор лор;“ ля-тр'ачеев порвичі dieteі а десвті комісій, каре ля конділелере къ сфатвл de стат пътъ ла вртътіреа діетъ съ лікреже ла kondіка чівіль ші ла чеа кріміналъ. Царвл вені ші ла 1822 ля Варшавія, дар пътмаі

пе тімп скврт. Ля 1823 dede віче-реце-лі Константін дрептъл de a кіета dieta локвл ші ла тімпвл вndeі ва пльчеза лві. Лясь пътъ ла 1825 се декретъ, ка шедінцеле съ пз таі фіе пъвліче, каре ля ачелаш ап кврсеръ пътмаі о лві, прімін-дъсе кътева реформе фолосітіре, апоі ле липкісе tot царвл таі весел ка алтъдатъ. Атвръчкпеа опосідіе пз липчата; ea пз прімія пічі віпеле din тъна Ресіе. Лисодірі періквлоаце de тілітарі ші de ств-дengі ведеаі престе tot, din каре се дес-фъшбръ вп комплот таре kondіc de колопеллі Крзановскі ші лъдіт фоарте лип-тре оффіцерії таі тінері, карій кредеа къ аспрімеа чеа de фер а лві Константін пз о вор таі пътіа свфері. Дествл пекв-път дела полові, дапъ че еі ѹшіа, къ орі ші към Александръ лі іссвіа пе еі ші па-тря лор; пътмаі че съ ле фачі, ера арші таі din пайті. — Ля ачелаш ап 1825 царвл Александръ ла 1. Дек. тврі пра-Фъръ весте ля орашвл Таганрог лъпгъ тареа тóртъ, вnde къльторісе спре аші ре'птречі съптатеа липреziъ къ соціеса Елісавета, кареа липкъ ера болпъвоасъ. Мóртеа царвлі, революціа чеа вржть din Петерсбург ля 26. Дек. (ешітъ дела ре-ціменте ші воіеріте) ші свіреа лві Ні-колае I. пе троп ля локвл лві Константін каре с'аі лъпъdat de domnie, асзпра по-ловілор пз авѣ алтъ іофлвіпцъ, декът къ Константін de атвичі лікколо лі тратъ ші таі аспръ. Ля dieta dela 1830 опосідіа дебені атът de ліфбріатъ, кът претине ка ші тіпістрій съ фіе траші ла жвдекать кріміналъ, пептрвкъ авѣ кълкат de атътіа орі констітюціа. Аша таі пайті de a про-ртнре революціа ля Франца, падіа полу-

пъ ера житијрекетъ de тоарте къ Ресіа, жикът амвеле пърді сімдіа пе сігвр, къ аж а се гъті вна дп контра алтеа. Ші totvіш революція din 1830 Ноемвріе 29. вені преа неашентатъ ла тоді. О порваникъ сосіть din Петерсбург спре а се пъне ла прінсіре 48 інші, ствдені ші оффідері жжлі dede септалвл ачелей пепорочіте революції. Денъ фвга лві Константін дела Варшавіа, денъ внуле пегоціадіи дешерте, вені фелдмаршалъ Дієвіч къ 120 тій остані ші къ патръ суте твпірі песте ржвл Баг; полові авеа пъті 50 тій дп арте супт команда діктаторвлі Клоцікі, каре де ші автсе тіму de артаре пътъ ла терциреа депакаціе дп Петерсбург, дар атът ел, кът ші алді цепералі ші гввернвл провізорів пъреа къ сълт фертикаці de ну се арта къ deadincвл. — Тоте амъртвите ачестві ръсбоів, кът ші трістеле лві 3ртърі дп декврс de 16 апі стаў дп пропісётъ адъчере амінте ла тоді, дар пічі аж лок дптръ търгастеле колоне але ачестві фоі. Сълтем сілді а прекврта. —

Літва ші літератвра полопілор стъ пе о треантъ палъ а квітврі, жикът пе пъті пътірече пе тóте челелалте сорорі але сале dialekте славіче, чі дп твлте прівінде се поте тъсвра ші къ алтеле европене. Полопій аж жичептъ таі жадінс аші квітіва літва жикъ din веаквл 16леа; юар декънд се афлъ дп пепорочіре, ачтє дела Станіслав Азгуст аж лват вп свор къ тотъл неашентат, жикът добънді ренвтє европеан. Поесіа, ораторіа, історіа, кът ші кътева ратврі але щіпделор сълт ре-пресентате преа віне дп літва полоанъ. Да поет ка Міцкіевіч, історічі ка професорвл Лелевел, Гвровіецкі ші Голевіовскі

ар фі de фалъ ші ла алте пацій. Песте 50 тіпографії лвкреазъ ші ръспіндеck лвтінъ дп пація полόть аша сімшішіть кът есте; дар пріп житвпереквл преа грос ші жи-векіт лвтіна стръбате пътіай жичетішор, ші се паре къ житецінд преа таре, лвтінънд вій дп перікол de а те ші apde. — — Історія Польопіе аж скрісо din нагіопалі Маркічевіч, Niemidewіch, Лелевел, Міцкіевіч, Броніховскі, юар din стръбіні къдіва Франдоzi, кът Rullier Histoire de l'анаг-чіе de Pologne et du démembrement de cette république 4 том. 1807 ш. а. Везі ші історічії твіверсалі, кът Роттек, Burckhardt ші алте історії пресквартате.

Г. Баріц.

Ікоана преотвілві.

Преот словенеше, пресвітер грече-шіе, попъ, пърінте ротъпеше: каре din ачесте пътірі есте таі двлче, таі респе-ктівось? Neапърат чеа din 3ртъ ротъпеш-сь. Атъта дпсемпътате dede ротъпвл крещіп преотвілві, тіпістрвлі релекі сале, кът вітѣ тóте античеле пътірі але стръб-лілор съі (sacerdos, augur etc. пъстрънд пътіай пе popa, каре жикъ ера пътіре ро-тапъ) ші дл пъті пърінте, арътънд къ ачеста къ ел пъне дп преот тоатъ дп-кредереа че о аж фії кътъ татъл лор. Алте пації dederъ ministrілор ысерічеші пътіе житпрывтате, стрікънд пътіреа елі-нъ de пресвітер, спр. e. пемдії Priester, франдоzi прêtre, саі дъндії пътіреа симъ-тоаре de о спірітвалітате таі палъ, кът geistlich ш. а., поі ді zicerът пърінте ші таі дп doc попъ. Ва съ зікъ даќъ прео-

твъл пептръ ботъвъ есте пътнай тинистръл челор сфинте, чи ші пъріоте, вртеазъ къ ей ай дрептате аші фаче претенсій къ то- твъл серіоасе кътръ преоді *).

А дедече дачептвъл ші історія дерегъторіеі преодещі дп леңеа веке ші дп леңеа ной, ла пъгъпі, ла евреі ші ла крещіпі е треава теолоцілор пе катедреле лор; пої пе джасърчіпарът а траце ачі пътнай лині din ікоана преотвълі кът тревве ачела съ фіе; вп таре върват ал веаквлі постръ пе кондъче ка съ път трацет ліній фалсе. — Тръсвреле фундаментале дп ікона преотвълі сът ѹвіреа de адевър ші ѹвіреа кътръ Двтнезеъ ші кътръ отеніте маі пре със de кът е ѹвіреа тътврор челорлалді крещіпі. Бртъріле ачелей ѹвірі сът влънедда, дндѣрареа, сіліца de аші лъді въпощіпделе сале, de аші дтвогъді тінтеа къ фелібрі de ѹїпде фолосітоаре, ка впвл че щіе къ Двтнезеъ път маі фаче тінбпі, ка съ трітітъ de-a-гата лішві ші ѹїпде пріп дхвъл сғъпт, пълдареа сғлете- твълі пріп рвгъчвпі кътръ Фъкъторіл а тóте. Тръсвріле ачестеа впітє дп каракте- ръл преотвълі вор фаче съ атвдіасъ ші чеі маі ацері хвліторі, сторкъод ші дела еі реверіпцъ. Нічі вп крещіп път е, de ар фі ел докъ пе атъта de стрікат ші къ фундат дп вълстътъціле лътешъ, каре съ път чеаръ ачеле тарі джасъшірі дела преот, ва твлді се аратъ атът маі аспрій кътръ преоді, къ кът еі се сімт маі пехарпічі de а се дупрента ші а фі ввпі. Къ кът прео- твъл се дупоктеше маі твлт двпъ ачев-

стъ дреаптъ претенсіе а лътні, къ кът віа, да са коръспонде маі віне ла дпвъцътв- реле че дъл ел попорвлі, къ атът маі в- шор сілеше ші пе некредінчоши ал пре- діві, ші фаче ка пептръ ел съ рътъе тін, чвпъ ачел проверь лъдіт дпндре попоръ ші греѣ осъндіторів „Фъ чеа че сплн преотвъл, дар те фереще de чеа че фаче ел.“ Шіт есте, къ топвл лътні de аквт есте аші вате жок адесеорі дп къвінте сғъшіетоаре de статвл клерікал; чі вп преот ввп ші дпцелепт ва щі сіпвне ші рвшіпа токта ші ачел топ ватжокоріторіт сінгвр пріп певіповата са пвртаре.

Хъла лътні ласъ дп вртъші патъ пътнай дп карактеръл ачелвіа, каре с'аѣ дереградат ел джасъш дп овій лътні пріп а са пвртаре тішелось ші пе каре пе есте дп- демъпъ ал пътні ачі непопъ. — Чіне есте непопъ? Есте ачела, каре джш дтпніп- ще дерегъторія преодасъ ка ші вп зіоа- рів (пътніт) пътнай din сіль, спре а пътна- тръ; каре траце венітврі грасе пътнай пеп- тръ ектеній ші толітве тъчінате къ атъта ѹддеалъ, докът пітні пъл дпцелене ші сервідівл вісеріческ debіne пътнай о маші- пъріе; каре въпеазъ дерегъторії пемеріта- те пічі одатъ. Непопъ есте ачела, каре дпнтръ грісаші пешипдъ ші дпнтръ лепеа de а черчета скрітвреле ші капопеле ві- серічеші есте маі гата а сіфері съ апвіе тотъ торалітатеа впві попор, ші съ се тъвъліасъ дп тóте певіпіле ші Фъръде- леціле, докът а се авате дела чеа маі тікъ datіпъ веке, de ар фі ачеса докъ пе атъта de прости; каре къ піще скіме префъкте дпвъцате дела аптичій фарісеі Фъцъреюще сінгепіа че път о аре пічі докът, іар ті- шеліле ші ле дтвракъ дп вештінте tot

*) Філологій пошрій пвріщі вор ерта, ка дп тот декрсвл ачестві діскрс съ пъстрът термін преот, пріміт деокамдатъ дп вісерікъ.

фарісеєші; каре спре аші копері пешиінца, дъ тінчілі отменеї де квінте дѣтпезеєші, пътai пептрв ка съ'ші крвде остеаала de а черчета скріптюре de давпъ порвпка марелві даскал ші ка съі рътые тімп de а се джевіва дъ венітвріле сале de съті ші тії, прівіндвле пе ачелea пътai ка о іесле джпльгтъ пе сама са; каре пе конфрації съі чей джделепді ді іа ла гопъ джпфвратъ, пътai пептрвкъ ачеіа предікъ адевървіл ші зік попорвлі къ мареле апостол Павел: черчетаі tot, апоі крдеді; каре песте орі че теріт ал алтора арвпкъ вмвръ грбсъ; каре твстрат de квіцет пептрв ръватеа са вреа а се деспъгві дъ окій лвтій трвфіндвсе къ крдінда са е чеа таі дреаптъ, ка ші квт ел джпсвіш ар фі ворвіт дъ персопъ къ Христос; каре се ваіетъ асвпра перелеціосітції оаменілор пътai пептрв ачеа, къ еі пві таі даі реверінда пе кареа пічі къ ай терітато вреодатъ къ а са пвртаре. Непопъ есте ачела, каре дъ фіндвл ініміл сале челеі пестріде квноаще ші сімте преа віне, къ оаменіл пв сът токта аша ръі пре кът ді зіче ел а фі, ші къ чеі таі твлді сът преа аплекації а да твлт пептрв ръсквт, пърапеа пъкателор; дечі ел се фолосеіше de ачест пеажвпс ал оаменілор ші къ фъдърій джшаль дела крдінчоші родвл кътпврілор ші твствл віцелор лор, іар кънд пате врео давпъ дъ венітврі, стрігъ ка левл; tot din прічіна ачеаста дъ скавпвл търтврісірі, твде ел есте персоналвл преапалтеі таіестьді дѣтпезеєші, е форте ертъторів кътръ тоді чеі ръі, de фрікъ ка пв тънніндві пе ачеіа, съі таіе din венітврі; аша ел се фаче твлеалта чеа таі супвсъ а джтзпереквлі пе пътъп ті песте тор-

тъп, отвл чел таі ліпсіт de tot карактервл отепеск ші крещіпеск, каре дъ сфинтелье таіне веде tot атътета ісвбръ дѣтвріре de лапте ші тіере. Дъ зртъ пепопъ есте ачела, пе каре чеа таі супвріе разъ de зп адевър поі афлат дъ зімеліе поастре дъ тврвръ ші дъ ревоалтъ, джкът се репеде къ ввздвгаюл пешиіндеі ші ал педантісмвлі съв асвпра твтврор остеіторілор, карій скот ші пвп лвтіла пе масъ, іар пв о аскенд din окій крещіпілор.

Аша адъон пв каде пічі зп преот, каре щіе пептрв че с'ай преодіт. Дъ преотыл квіос тоате терітъ реверінду; лвквріле сале таі тарі с'ай таі вшоре дъ о Фортъ аратъ артонія сімдемітелор сале, аратъ, къ ел дъ tot че e джпрецір de сіне прівеше фъптвръ дѣтпезеєаскъ. Ел щіе таі дъ фіндвл са аервл серіос къ імарітатеа *). Преотыл ввп щіе а се лъпъда пе сіне фъръ аші деспреції персоналітатеа са, ел фаче жърфе, de къте орі ді чеаста таі скоп таі палт торал ші релеміос. — Ел дъ тоате віада са се пъзеше de tot че пътіт крдінцъ дешеартъ (superstitio), прежвдец орв ші фъдъріе, пе кареа овівл отвлі пічі дъ пъгълі пв о поге свфері; къ тоате ачестеа ел щіе крвда пе алції сімпли, карій дела пащереа лор ай апвкат а зъчеа дъ кътвшеле крдіндеі дешеарте, сіміндвсе аі авате къ влъндеі дела певвпеле лор пърері (Фріка de драчі, de стеі, пріколічі, стрігой, сервареа зпор зіле ідолеші джпгрьшътоаре de ленеа попорвлі, дескъптьрелое зпор оамені капії, джкінпареа ші пъпъ

*) Ноі авет пътіе пропріш Іларіе, Hilarius, адікъ Бвквр; пептрв че съ пв зічет імарітате, прекзт зічет ввквріе, дѣпъ літва арпъвть.

аквт ла впеле фъптарі ш. а. ш. а.); іар тъпіа Фарісейлор ші швірътврел лор de шерпі ле прітеше кв тоатъ ліпіщеа сб- флетвлі фъръ гріжъ ші фъръ фрікъ, кв о търіе а сбфлетвлі адеверітіре кв ел е пътрас de ішвіреа члві че аў твріт пе крвче, ші кв tot че сбфер есте птмай пептвркъ пв вреа амтстекареа скрпітврелор отепеші кв сімплеле ші кврателе дп- въцтврі торале квпрінсе дп евапгелій. Аша ші релечеа са е дптемеіетъ пе ішвіре. Преотвл дпделепт квпоаше ші памтезъ кв спірітвл веаквлі; ел щіе преа віне, кв фъкторівл а тóте п'ав пвс отвлі марцін ка алтор віетъді пекввптьтоаре, ка фбр- пічелор саў таітделор, дпкът din че ле есте інстіктвл лор ші din че аў дпвъдат дела пъріді съ пв таі потъ пропъши дп nіmіka, чі квткъ спірітвл ші тімтеса оте- неаскъ пріп о пе'пчетатъ десволтаре е кі- матъ дпкъ din віада ачеаста а афла ші а квпоаше tot таі твлте ші таі марі ад- върврі дп тоате ратвріле юїцделор. Ел респектеазъ ші філософія, дндатъ че ачеава се декіаръ de пріетінъ а торалвлі евап- целіеі; къчі ка преот пічі аре дрепт а претінде таі твлт дела ачеа, пефінд фі- лософія datoаре пічі а апъра пічі а класі- фіка dorme de a ле кредіндеі. Преотвл вп- се Фереще de орі че чеартъ релечеоасъ, вреше орі че сбъшіере ші таі греа дп- тре вісерічі, квт ар врж сбъшіереа къ- тешеі лві Христос квнд ар ста сбпт кр- чеа лві; ел щіе преа віне, кв пічі вп от нв e de віпъ, къчі с'аў пъскѣт дп вісеріка ачеаста орі дп чеа, ші кв попорвл, глó-

теле, авіа аў тімп а дпвъда дп тоатъ віада лор вп Татъл пострв, вп Кредеі, іар пв а се діспета орвеше асвпра впор дог- ме, пе каре тімтеса отепеаскъ пічі декът пв леад птвт квпрінде ші пічі кв ле ва птвт вреодатъ; дечі ел крздъ ші респек- ктезъ орі че конфесіе, орі че рам ам ре- ледії крещіе, іар жвдеката о лась дп гри- жа лві Dзтпезеі, din а кърті тъпъ ам ешіт кв тоді. Аша преотвл крещіе ші дпде- лепт de къте орі дптімпіт дпшельторі, карі кв о евлавіе префъкът амъцеск пе дрідинчоші; de къте орі дъ песте фапатічі, карі кв окі дпторші фъцъреск дрідинпъ дреаптъ, черънд крвче ші тоарте асвпра твтврор етеродоксілор, карі стрігъ, свіаръ, властемъ ші даў сътапі пе тоді къді пв ле пот креде лор орвеше, карі лавдъ аче- ле тімпврі Ферічіе, впде кредінда ера лъ- дітъ кв савіе ші адъпатъ кв съпцеле тії- лор de ёшепі, впде крещінії пептвр вп сін- гір кввпт, пептвр вп „ші“ саў алтвл а- сенепеа пе дпделес din еврееще, саў кал- дееще, саў еліееще се ръсвоја зечі de anі, ші пе вп Оріценес декларат маі ъптеі de теолог сбъпт, дппъ вп кврс de треі сътє anі дп афбрісіа кв фбріе таре ка пе вп еретік: de къте орі преотвл дпделепт веде впеле ка ачестеа, прічеше дндатъ, кв tot че фак ачеі фарісей есте саў din інтересы- лъкоміеі ла вані ші ла авері, саў din пе- квтпътата пофтъ de тъпіре а врезпні фар- исей, саў din врео політікъ лвтескъ та- скать кв релечіосітатеа; аша ел пв щіе декът аі деспрецкі.

(Брткеазъ дпгр'вп съплемент пе жой.)

АДАОС

ЛА №^{го.} 10 А ФОІЕР ПЕНТРØ МИНТЕ ШЧЛ.

(Ліквідера ікоанеї преотвіті дела
№^{го.} 10.)

Преотвіл каре дорещо din світліт ві-
трат а се піші ед ші алдій кв тоатъ дре-
птаєа тіністрій аі алтарівлі ші ловиць-
торій релеції, е де ачеа пърере, къ декът
сь фір релечеа, деградать ла то сімпль
спекуляція літакеаскъ; декът съ се фахъ
пегвіеторіе формаль кв таіпеле лві Хри-
стос, кв лівіш тривлі ші съпделе лві,
кв дарвіл сефітвлі дх, тай віде оашені
сь об креадъ пітік. А в нв е крішъ твлт
тай квтпліть а зіче къ крезі, іар до фаптъ
агі бате жок де тóтъ кредіца, сад альса
не омені до воіа лор съ креадъ кът вор
вреа? Ръд есте ші вону ці алтвл; лісъ
каре есте осъндіторіз тай греэ? — Ел квп-
ще кввітеле апостолвлі; Чел че серве-
ше алтарівлі, дела алтарів съ тріяскъ,
ші къ літва вовлі тріеръторіз нв тревзе
легатъ; ле щіе лісъ да ліцелесвл чел а-
девърат, чел кврат евапелік; ка лікъ-
торіз до віїа Домвлі ліші чере плати
не каре о терітъ, лісъ нв аша ка съ і
се вітъ зіче: Фбр ера ші пвогъ ачеа. Нічі
одатъ преотвіл нв перде тай твлт din ва-
зъ, декът къпд ліші дъ пе фадъ лъкомія
ші песадівл де арціт. Апоі тнде се май-
влеши ші пециїца кв гросімеа пъравврі-
зор, аколо пеапъратвл ресвітат е деспре-
двл ші вріа. Ліфлоріреа віві клер а-
піле птмаі пріл лепев лві. Апоі нв е ті-
парате дакъ е деспредвіт ші дакъ твлті се
таје де кътръ ел. Аша е пефесігъ вріа

шіпделорші ліпввдътврелор. Дечі орі
каре дакъ нв'ші вреа "Неріфа", тревзе съ
алерде ла тіжлоачелі ші каре тай ъптеі
аі крескіт вісеріка: "Ліпвдътврші пір-
тареа вітъ.*") Преотвіл ліцеленіт плъпце
пентрø орвіа ачелора, карі зік: Dzeb дп
чеса літві нв пе ва літреа че ам щіт,
чі че ам фъкт." — Лісъ оаре квіт вії
фаче віпеле дакъ віл кіпощі? Сад кв з-
пнії ка ачеа кред къ чеі тал харпічі din
сіпіділ пъріоді аі фост тнде омені проід
ші гроші ла кап?

Преотвіл кврія лі паше de ваза са дп
тóтъ прівіца ші каре се ферене de орі
че скандалъ, оньші кв літвръкътітса
са відеще кввіпць ші демітате. Веш-
тъпвл съв, аівъ о форма сад алта, фіе
тай ларг сад тай стрімт, е фъкт астфелів,
лікът пзрвреа аратъ пе отвіл пъчі ші
ал ліндврърій. Ел нв е отвіл моделор въп-
тврате; къчі щіе віне, къ тп попъ літ-
връкат de тодъ сеамъп кв ві чеаслов
легат дп форма зпні кврді романтиче кв-
прінзеторе de аморврі ші фріволітъді. Ni-
тік нв фаче тай de ржс пе преотвіл, de-

*) *Ruunt res nostrae sola inertia nostra.* Et
adhus miramur nos contemni et passim mul-
tos a nobis desicere? — Sic decet nos paenas
dare contemtarum litterarum et neglectus stu-
diorum! Nisi nos exscindi volumus, ad eas
artes nobis confugiendum est, quibus primum
crevit ecclesia, — eruditionem et morē ali-
qua saltem speci laudabiles. Jacobus de Müh-
ster presbyter in Solothurn 1528.

кът орба таімбдіреа а пекълітблзі топ de модъ, къчліцъ, вічврі, профштърі, късетрі фінеші алте сектбрі ка ачестеа, каре авіа жші ай локъл по тоалета челор маі дешерте фетей. Къ тóте ачестеа преотъл ны каде пічі жп чевалалтъ шарціне; ел щіе віне, къ жп трѣп неспълат, грэй автриторіз, вештінте пліне de філці ші de паіе, кан пепецтънат фъльвоів, варбъ пегріжіть, тъні пъліте, неспълате жпкъ ны фак не преотъл, чі къ din контръ ста-реа къръдіеі din афаръ дъ лястій прілеж-съ артиче прівіре шіла къръдіа din лъв-тръ. — Преотъл е прієтін ші ал петре-къпілор; дар ел жші алеце къ таре такт бомені копверсаціе сале, къчі къпоаше, къткъ не бомені жі къпішем din соїл лор, къ атът таі въжтос не преоді. Дар ел се апрапіе ші de фарісеі, ші de тої пъ-кътошій, ма тімпел съя, ма требвінде, кът се апрапіа ші Ісв. De алтінтрелес ві преот пічі одатъ п'аре тімп de пердѣт; ел токта ші din прітвльріле сале щіе траце фолбес дисемпнate.

Г. Барід.

Лецигіре асвіпра реорганизації ін- стрікції пъвліче жп Цара ротъ- пескъ.

Арт. 1. Жпвъцътвріле пъвліче се жп-
парт жп дóь, пе кът прівесь ма партеа
вървътескъ, саў ма паргва фетееаскъ.
Арт. 2. Пептръ чеа че прівеше ма жп-
въцътвра копілор de парте вървътескъ,
ачестеа се вор жппърді жп треі деспър-
шірі, адекъ: жп шкоале de сате саў ком-
паіе, жп шкоале de ораше саў елементаре
ші жп шкоале десъвършітоаре саў ака-

деміче. Арт. 3. Жп шкоале de прі-
сате, жпвъцътвріле се вор търціі датре
ачеа а чітіреі, а скріері, а катіхістблзі
ші ачелор din тъів операціі арітметіче.
Арт. 4. Жп орашеле de къпетеніе але
жідецелор, пе лъпгъ класеле de чітіре,
скріере, de арітметікъ търціітъ жп челе-
патръ лъкрърі ші de катіхісті, се вор а-
дъога алте дóь класе пептръ жпвъцътвра
гръматічеі, а елемептелор історі, а це-
графіеі ші а арітметічеі къ фракці. Жп
капітала Бжкврещі се вор ашеза треі de
ачесте школі; іар жп орашъл Краіова
на, къ адъоцире de жпвъцътвра къпоші-
целор възтале ші а десепвлі лініал, апле-
кате ма арте ші тещешвгврі. Арт. 5. Жп-
въцътвріле десъвършітоаре, се вор търта
жптр'о академіе че се ва ашеза жп капі-
тала Бжкврещі, жп каре се вор жпвъца
літвіле: латінь, елевікъ, францезъ, цер-
тапікъ ші славонъ, къ о маі десъвършітъ
tot deodатъ denpindepe ші жп літва па-
циональ. Пе лъпгъ ачестеа се ва жпвъ-
ца історіа віверсалъ, реторіка, елемеп-
теле філософіеі ші але юнделор фісіко-
математіче. Тоате ачесте жпвъцътврі се
вор жппърді жп 12 класе. Челе de жос
патръ класе але ачещії академії, се вор
жптохті ші жп орашъл Краіовеі. Се ва
алътвра пе лъпгъ ачестеа академіе ші о
факультате пептръ жпвъцътвра лецилор а-
чещії дърі; къ жпдеплініре de къпошіца
лецилор романе ші жп компараціе къ ле-
цисладіа алтор пеамбрі, жппърдіндесе а-
честе жпвъцътврі жптр'ю кърс de doi anі.
Арт. 6. Ка о скърсалъ а ачещії академії,
се ва маі ашеза, пе лъпгъ департаментъл
остъшеск, о шкоалъ de аплікаціе пептръ
жпдойт сфършіт, де а се прегъті аколо а-

тът аспіранд ю градбрі тілігъреці, кът ші чеі че вор фі а се жптреввінда ла ль-крапреа шоселелор, а подзрілор, тінелор ші алте асеменеа сложье інцинерещі. Арт. 7. Жп академіе, школарій се вор жптрірді жп інтерні ші екстерні, адекъ, вай шезъ-торі жп пенсіон ші алді вор үрта жпвъ-дътвріле ла академіе, лъкънд ла пърінцілор. Дінтре школарій чеі din лъвптр, 24 се вор ціпіа къ келтвіала статвлі; ач-щіа се вор пріїмі дінтре фі ачелор пъ-рінці, карій вор фі съвжршіт жпсемпътто-ре сложье църні ші се вор афла а фі скъ-пътаді, дъндасе прекъдере ачелор школарі, карій вор фі дат довеzi de о маі маре капачітате ла жпвъдътвръ. Арт. 8. Жп-въцътвріле жп школеле котвіале дъпріп сате, прекът ші жп челе елемептаре дъпріп ораше, се вор үрта Фъръ пічі о платъ; іар пептр жпвъцътвріле жп академіе, прекът ші але челор de літві стреіне че се вор ашеза жп орашеле Краюва, саѣ ші жп алте ораше, школарій вор плъті, ші вапій че се вор адъна, се вор фаче веніт ал шкоалелор. Плата жп академіе ва фі пептр школарій екстерні къте 3 галвені, іар пептр чеі інтерні къте 20 галвені пе тріестръ. Жп орашвл Краюві, пептр класеле de літві стреіне, фі-каре школар ва плъті къте доі галвені, іар жп челе-лалте ораше зnde вор фі асеменеа класе, се ва плъті къте зп галвен пе тріестръ. Арт. 9. Пептр чееса че прівеще ла жп-въцътвра фетелор, се ва ашеза жп капі-тала Бжжрещі зп пенсіонат, ші фіндкъ fondatorвл съжитвл Спірідон-ноѣ, пріп тестамент хотъраще ка din пріосыл вені-твіа ачещі тъпътірі, съ се жпзестрэзе зп пытър de фете пе тот апвл, іар о бъ-

пъ крещере фінд о зестре торалъ къ тълт таї фолосітіре декът пытіна даре да вапій че се словоаде астъзі, спре ачест съфършіт се лецивіще ка съ се жпоктваскъ зп пен-сіонат de фете, але кървія жпкъпері се вор кълди, саѣ пе локъл ачещі тъпътірі, че'л аре алътвреа, дака ачеста се ва гъсі пріїп-чос спре ачест съфършіт, саѣ жп алтъ парт-те, ші din венітвл тъпътіріе съжитвл Спірідон, съ се дів пе тот апвл жп тре-вінда ачестві пенсіонат къте леі 40,000, съмъ че din сокотелеле жпфъдішате съ гъсіеще астъзі а фі пріос сесте келтв-леле үрмате дівпъ діхвл ші діспозіділе тестаментаре але fondatorвл, ръштънд ші о резервъ тъпътіріе пептр келтвіл естраординаре. Іар спорінд венітвріле дз-пъ времі, се ва адъога ші дареа кътре пенсіонат. Жп ачест інстітут се вор ціпіа къ келтвіала din ачест веніт ші 12 фете фічє de пърінці, карій вор фі скъпътаді. Пе лъпгъ ачест веніт се ва адъога о съмъ de 50,000 леі, спре а се жпдепліні треввінде ачестві пенсіонат, ші а вені, дівпъ треввінде, спре ажвторвл ші алтор партіквларе інстітуте de фете че с'ар жпокті жп пріпдінат. Арт. 10. Спре пыпераа жп лвкрапе ачещі пызъ організації, се ва да пе фінансе ал din пріосыл венітврілор касії централе, пе лъпгъ лецивіта съмъ de 350,000 леі, зп adaoc de 500,000. Ші одатъ пептр тот-деавна, din резервъ ачещі касе съма de алді 500,000 пептр прегътіреа жпкъпе-рілор треввіндоасе, пе вът ачеастъ съмъ ва пытва фі de ажвпс.

ДІГАРА МЕА. — *Дігара* — відома пісня, яка виконується відомим хором «Дігара».

Веанзл постръ'п пропъшре

А'пчепт а'грітфа:

Дамеле а'твльцьтірє

Дігарета ф'ста.

Еатъ версъръ де т'єсръ, и ділъ ділъ

Каре есъ пе врънд din г'ръ.

Паф! п'ф!

Своаръ ф'ст.

Паф! п'ф!

Kade скрът.

Ф'мътъ доі дінтр'о дігаръ!

Еленца аша в'ра.

Че зічі, драгъ? п' ё амаръ? —

Нъ, к'чи е din в'за та.

Аша, драгъ юпіліцъ?

О дігаръ ш' о : г'ріцъ.

Паф! п'ф!

Своаръ ф'ст.

Паф! п'ф!

Kade скрът.

Ка о партё а ф'єріцр'е

Ші дігаре с'а ф'кът,

О! прінчіпзл твлцьтірє

Мълть л'вте л'а черпът.

Ла овдеаска адіпаре

Тоді ф'мътъзъ ла дігаре.

Паф! п'ф!

Своаръ ф'ст.

Паф! п'ф!

Kade скрът.

Тоді ла ф'мътъ аспіреазъ:

Тоді ф'мътъзъ п'єнчетат;

Ші сършавл л'врътъеазъ

Де, гр'єт ф'ст че 'п' окі й а дат.

Ха! с'л п'лъпчет, сорюаръ!

П'єнъ че отъ ф'ста дігаръ.

Паф! п'ф!

Своаръ ф'ст.

Паф! п'ф!

Л'вта є скрът.

Зілеле се трекъ ка ф'мътъ

Ка т'лъ о съ 'твльтърътъ.

Ші атъпч д'е отъ ведеа скрътъ,

Ла амор н'о съ г'ндимъ.

О съ ф'є осевіре

Ла ачеастъ твлцьтірѣ.

Паф! п'ф!

Своаръ ф'ст.

Паф! п'ф!

Тот е скрът.

Azі віеацъ, т'ліне тоарте;

Астъзі ржсъ, т'лі л'врътъръ.

Аста є партеа к'здеи соарте;

О ведемъ ти ж' д'їтъръ.

Астъзі съ ф'мътъ не длаче;

Мълп п'лъчереа скрътъ се фаче;

Паф! п'ф!

Своаръ ф'ст.

Паф! п'ф!

Kade скрът.

Г. Слонова

Г'єстъл де чітіл ма ротъл.

Ачолаш есте ретроград; адікъ ротъл

ч'теск таі п'єді ақвадекът таі п'яшті.

О зічем п'єтai воі ачеаста?

Нъ, чі, ам

Ж'овъдат дела патръ, ч'пчі фоі періодіче

ротъле — дінтр'е каре в'на ръпосънд, спре

твлта постръ д'єрере — адеверезъ аче-

ста ж'птр'ва глас. „Б'євересъ“ ж' Nr. 52

а. тр. пе аратъ, къ о таро парте din а-

бопаді єті, докъ п'їчі предъл в' ім'

трітіс ла, кацетъл арвлі!

Б'єе въ ф'ак; п'єтър че dedаці пе оамені а чіті гратіс.

Съ п'єтере, ап'ї съ чітіасъ. Асеменеа пе

сп'єеа ѕіп г'райт редакція К'єрв'лі ро-

тъл. „Альєт“ ж' програма са „Д'є слъ-

в'єреа г'єстълі чітірі каре de в'ціва ап'ї

терце ретроградънд,“ в'єде о т'ххіт'оре

прівеліще. „Альвіла ротъпъ“ ж' Nr. 16

а. в. п'єлікънд „Magazinъ Даціеї“ се плъ-

це асеменеа de п'єтъраре, п'єтъсаре ші

речеаль. — Каре с'ют прічіпеле ачеасті

аф'пч атої ѿ апатії? єтъ се еспрітъ

Альєт, іар воі ам адаоце: апатія ж' в-

аре в'лсе але с'єдітъці се аратъ таі твлт?